

Notitie beantwoording zienswijzen bestemmingsplan 'Buitengebied,
nabij Schoolstraat 17 in Holsloot, Hoogspanning'

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Procedure en opzet zienswijzennota	3
1.2	Beknopte beschrijving plan	3
1.3	Wet bescherming persoonsgegevens	3
1.4	Ingediende zienswijzen	3
2	Behandeling zienswijze	4
3	Conclusie.....	9

1 Inleiding

1.1 Procedure en opzet zienswijzennota

Het ontwerp bestemmingsplan "Buitengebied, nabij Schoolstraat 17 in Holsloot, Hoogspanning" heeft met ingang van 5 oktober 2022 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen kenbaar gemaakt worden bij de gemeenteraad van de gemeente Coevorden. Tijdens de periode dat het ontwerp bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen is er één schriftelijke zienswijze ingediend.

In deze zienswijzennota is de ingekomen zienswijze samenvattend beschreven en voorzien van een reactie. Deze zienswijzennota maakt onderdeel uit van de besluitvorming.

1.2 Beknopte beschrijving plan

Het aanpassen en uitbreiden van het hoogspanningsnet is noodzakelijk om de energietransitie mogelijk te maken (strek stijgend aanbod in duurzame elektriciteitsproductie, zoals zonne- en windenergie). Daarnaast is uitbreiding van het hoogspanningsnet nodig om op termijn te kunnen voldoen aan de verwachte groei van de vraag naar elektriciteit. De versterking van het netwerk vindt onder meer plaats door nieuwe hoogspanningsstations te bouwen en bestaande hoogspanningsstations uit te breiden. De verschillende ontwikkelingen vallen onder de 'Netversterking Noordoost Nederland' (NNON). Ten aanzien van de nieuw te bouwen hoogspanningsstations is door TenneT gekeken naar een goede verdeling en dekking, wat onder andere resulteert in de nieuwbouw van een hoogspanningsstation in de gemeente Emmen en aanpassingen in de hoogspanningsverbindingen in de gemeente Coevorden.

1.3 Wet bescherming persoonsgegevens

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) van toepassing. Om deze reden worden in deze zienswijzennota geen NAW-gegevens vermeld. Deze nota wordt als onderdeel van de besluitvorming op internet gepubliceerd. In verband met de Avg zijn de zienswijzen daarom geanonimiseerd. De werking van de Avg strekt zich niet uit tot gegevens omtrent natuurlijke personen, die behoren tot een rechtspersoon. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor stichtingen of verenigingen. Deze namen zijn daarom niet geanonimiseerd. Dit geldt ook voor personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure (namen van advocaten, gemachtigden en dergelijke).

1.4 Ingediende zienswijzen

Er is één zienswijze ingediend. De zienswijze is binnengekomen op 18 november 2022 en heeft het kenmerk:

- 75712-2022

Rekening houdend met postverzending en postverwerking is de zienswijze tijdig ingediend en derhalve ontvankelijk conform art. 3:16 jo. 6:9 Awb.

2 Behandeling zienswijze

De ingediende zienswijze is samengevat en van een reactie voorzien. Hierin worden alleen die aspecten samengevat die vallen binnen het bestek van de bestemmingsplanprocedure.

Samenvatting zienswijze Reclamant 1

- 1.1 Behoud agrarisch perceel
Reclamant heeft een agrarisch bedrijf. Reclamant geeft aan dat de ontwikkeling van het hoogspanningsstation de toekomstplannen van het agrarische bedrijf belemmert. Reclamant geeft ook aan dat het hoogspanningsstation landbouwgrond onttrekt, terwijl de rijksoverheid agrariërs vraagt te extensiveren en daarmee meer landbouwgrond nodig heeft. Het hoogspanningsstation grenst aan de eigendommen van reclamant en reclamant vreest voor waardevermindering van het agrarische bedrijf. Gelet op het voorgaande is reclamant van mening dat het hoogspanningsstation elders moet komen.
Volgens reclamant staat de locatie van de hoogspanningsmast dwars op de opgave voor de landbouw uit het Klimaatakkoord. Om de CO2 uitstoot in de directe omgeving te verminderen heeft reclamant meer grond nodig. Daarnaast geeft reclamant aan dat het plan niet past binnen het behoud van het open landschap binnen esdorpen en beekdalen, zoals genoemd in de Omgevingsvisie.
- 1.2 Locatie keuze mast
Reclamant constateert dat een hoogspanningsmast op zijn eigendom komt te staan. Uit een document (opgesteld op 21 dec 2021 door TenneT) maakt reclamant op dat er wel andere opties zijn voor de plaatsing van een mast, maar dat zijn perceel de gemakkelijkste en goedkoopste optie is. Daarnaast geeft reclamant aan een brief te hebben ontvangen met de mededeling dat één van de andere opties niet kan worden onderzocht, omdat er geen betredingstoestemming is voor dat perceel. Reclamant betreurt dat de locatiekeuze een financiële afweging is.
Reclamant wenst geen mast op eigen perceel en ziet de gebruiksmogelijkheden van de grond verminderen. De kosten die TenneT vergoedt dekken het verlies onvoldoende.
- 1.3 Gezondheid
Reclamant stelt dat elektromagnetische velden rond bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoogspanningskabels het risico op leukemie vergroot en vraagt daarom de gemeenteraad in hoeverre de besluitvorming uitsluitend gebaseerd moet zijn op kostenoverwegingen van de initiatiefnemer.
- 1.4 Beschermd soorten
Reclamant stelt dat uit geen enkel rapport blijkt dat voldoende compenserende en mitigerende maatregelen getroffen zijn om te voldoen aan de soortenbescherming en de zorgplicht uit de Wet Natuurbescherming. Reclamant verwijst naar de aanwezigheid van de das en geeft onder andere aan dat het foerageergebied van de das volgebouwd wordt met het hoogspanningsstation.
Reclamant spant zich samen met andere boeren en Agrarisch Natuur Drenthe in voor behoud van het weidevogelkerngebied, dat grenst aan de locatie van het hoogspanningsstation. Uit onderzoek blijkt dat hoogspanningskabels, bebouwing en bosjes een verstorend effect op het leefgebied van deze vogels hebben. Weidevogels houden van een open landschap, omdat zich op bebouwing of in bosjes/bomen predatoren zoals vossen en roofvogels kunnen huisvesten. Per saldo komen er volgens het landschapsplan meer bomen en struiken bij. Dit is zeer nadelig voor de weidevogels. Reclamant kan zich daarom niet vinden in de aanplant van een bomenrij aan de noordkant van het station. Deze bomenrij is een extra bedreiging voor de weidevogels die zich in ons land nestelen en zorgt daarnaast ook voor minder zonlicht op het perceel van reclamant.
- 1.5 Welzijn Vee
Reclamant mist de invloed van geluid en elektromagnetische straling op het welzijn van zijn vee in het plan.
- 1.6 Participatie
Reclamant geeft aan standpunten te hebben aangedragen bij de tot stand koming van het landschappelijk inrichtingsplan. Reclamant meldt dat het landschappelijk inpassingsplan niet breed gedragen is en uit zijn verbazing over het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan.

- 1.7 Geluid
Reclamant betwijfelt het geluidsrapport. Reclamant voert aan dat niet alle omliggende woningen zijn opgenomen in het rapport en dat gesproken wordt over referentie- en achtergrondniveau terwijl er sprake moet zijn van een laagfrequent geluid. Reclamant vergelijkt het geluid van het hoogspanningsstation met het geluid afkomstig van de auto's die over de A37 rijden. Reclamant stelt dat het toepassen van de Vercammencurve discutabel is. Reclamant vraagt zich af in hoeverre het geluid afkomstig van hoogspanningsstation waarneembaar is omdat het laagfrequente geluid buitenshuis niet berekend is. Overigens stelt reclamant ook dat zijn huis slecht geïsoleerd is.
- 1.8 Stikstof
Reclamant verwijst naar de uitspraak van de Raad van State over de bouwvrijstelling in het kader van stikstofuitstoot. Uit die uitspraak blijkt dat ontwikkelingen gedurende de realisatiefase niet meer vrijgesteld zijn van een stikstof onderzoek. Reclamant stelt dat er sprake is van rechtsongelijkheid omdat de bouwfase van het hoogspanningsstation leidt tot een toename van stikstof op het Bargerveen.
- 1.9 Beheer landschap
Reclamant stelt dat het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting kent voor het landschapsplan. Het landschapsplan dient binnen 2 jaar te zijn uitgevoerd en in stand te worden gehouden. Reclamant geeft aan dat het bestemmingsplan niet aangeeft door wie en op welke wijze het landschapsplan in stand moet worden gehouden. Tevens uit reclamant zijn zorgen over afvoer van hemelwater en de komst van het giftige onkruid Jacobskruid wanneer geen actief beheer plaatsvindt.

Gemeentelijke reactie

- 1.1 Behoud agrarisch perceel
Het hoogspanningsstation is niet gepland op de gronden van reclamant, echter komt hoogspanningsmast 119 wel op de grond van reclamant te staan. Het grondoppervlak van de hoogspanningsmast is slechts beperkt. Aangenomen wordt dat grondoppervlak geen negatieve effecten heeft op het rijksbeleid om agrarische bedrijven te extensiveren. Als de reclamant een mast op zijn land krijgt, wordt er een zakelijk rechtsovereenkomst (ZRO) gesloten tussen initiatiefnemer en reclamant. In die ZRO wordt ook de schade, inclusief planschade, vergoed.
- Het Klimaatakkoord betreft niet alleen afspraken over landbouw en landgebruik, maar ook de opwekking en opslag van elektriciteit. In 2030 komt 70 procent van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Dat gebeurt met windturbines op zee, op land en met zonnepanelen op daken en in zonneparken. Voorliggend plan levert een bijdrage aan deze doelstelling uit het Klimaatakkoord. Reclamant gaat aan het punt voorbij dat er in het Klimaatakkoord ook doelstellingen zijn opgenomen op het gebied van elektriciteit. Daarnaast is door reclamant niet gemotiveerd in welke mate de komst van de hoogspanningsmast de opgave in het Klimaatakkoord op het vlak van landbouw en landgebruik dwarsboomt.
- Reclamant verwijst verder naar de doelstellingen uit de Omgevingsvisie. In de gemeente Coevorden is de structuurvisie 2013-2023 van toepassing, waarbij de locatie van de hoogspanningsmast aangemerkt is voor het behoud van de randveenontginningen. Overigens voldoet voorliggend bestemmingsplan aan de doelstelling uit de structuurvisie. De openheid van het landschap valt te beleven doordat er geen nadere eisen zijn gesteld aan de landschappelijke inpassing en tevens kenmerkt een hoogspanningsmast zich door een open stalen constructie waardoor het achterliggende landschap nog te ervaren valt. Reclamant zou kunnen doelen op de Omgevingsvisie van de Provincie Drenthe. Daarin is de grond inderdaad aangewezen als 'kernkwaliteit landschap'. Het voorgenomen plan tast het bestaande esdorpenlandschap, beekdal en veenkoloniën landschap niet aan. De open ruimte blijft behouden en de beplantingsstructuren blijven bestaan. Doordat een deel van de ontwikkeling bestaat uit vervanging van een bestaande situatie of ondergronds plaatsvindt worden de kernkwaliteiten niet aangetast.
- 1.1.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.
- 1.2 Locatie keuze mast
Mast 119 wordt verplaatst en komt op het perceel van reclamant te staan. Mast 119 moet worden ingelust op het hoogspanningsstation, dat in de gemeente Emmen is gepland. De bestaande mast

119 kan niet in het hoogspanningsstation worden ingelust omdat de overbrugging van die mast naar het station te lang is (ca. 500 meter, een lijnveld is gebruikelijk ca. 400 meter). Een extra mast is nodig, maar de plaatsingsmogelijkheden daarvan zijn beperkt, o.a. door de aanwezigheid van de dassenburcht. Voor de enige reële optie voor inlusning op het hoogspanningsstation is derhalve noodzakelijk een nieuwe mast te plaatsen op het perceel van reclamant.

Volgens de bepalingen uit het huidige bestemmingsplan Buitengebied (artikel 28) is het realiseren van een hoogspanningsmast op grond van reclamant al mogelijk. Bij de aankoop van het perceel had reclamant zich kunnen (laten) informeren over de planologische mogelijkheden van zijn perceel. Reclamant heeft in zijn zienswijze niet aangegeven in hoeverre de mast de bedrijfsvoering bemoeilijkt. Derhalve kan op het punt van belemmering gebruiksmogelijkheden niet verder worden ingegaan. Als reclamant een mast op zijn land krijgt, wordt er een zakelijk rechtsovereenkomst (ZRO) gesloten. Dit is een overeenkomst tussen initiatiefnemer en reclamant. In die ZRO wordt ook de schade, inclusief planschade, vergoed.

1.2.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1.3 Gezondheid

Het is niet geheel duidelijk naar welk wetenschappelijk rapport wordt verwezen door reclamant. Voor de beantwoording van deze zienswijze wordt ervan uitgegaan dat wordt verwezen naar het rapport 'Hoogspanningslijnen en gezondheid: kanker bij volwassenen' door de Gezondheidsraad (29 juni 2022).

Op dit moment geldt in Nederland een voorzorg beleid voor hoogspanningslijnen. Dit beleid is erop gericht om zoveel mogelijk nieuwe situaties te voorkomen waarin kinderen langdurig worden blootgesteld aan door bovengrondse hoogspanningslijnen opgewekte magnetische velden die gemiddeld over het jaar sterker zijn dan 0,4 microtesla.

Voor stations en ondergrondse kabelverbindingen geldt het beleidsadvies niet. Wel heeft TenneT voor diverse hoogspanningsstations in het verleden onderzoek uitgevoerd naar magneetvelden. Hieruit volgt dat de contour van 0,4 microtesla op minder dan 40 meter van het hek van een hoogspanningsstation ligt. Binnen deze 40 meter zijn geen woningen en/of andere gevoelige objecten aanwezig. Voor ondergrondse (110kV) kabelverbindingen geldt dat de contour op minder dan 25 meter uit het hart van de kabel ligt. Voor de bovengrondse 380 kV hoogspanningsverbindingen geldt een indicatieve magneetveldzone van 2 x 110 meter. Hoewel er in de huidige situatie wel woningen binnen de magneetveldcontour van deze bestaande verbinding liggen geldt dat er geen nieuwe woningen binnen de magneetveldcontour komen te liggen door de ontwikkelingen zoals beschreven in het bestemmingsplan. Er is dus geen sprake van een nieuwe, veranderende situatie waarin gevoelige objecten in de 0,4uT-contour komen te liggen. Het hoogspanningsstation en de nieuwe kabels en verbindingen komen immers op voldoende afstand te liggen.

Doordat gezondheidseffecten om bovengenoemde redenen niet aan de orde zijn bij dit hoogspanningsstation, zijn dergelijke effecten niet afgewogen tegen een mogelijke besparing van kosten.

In de toelichting van het bestemmingsplan, paragraaf 1.2, is een beschrijving van de analyse voor de locatiekeuze opgenomen. In bijlage 19 uit het bestemmingsplan van gemeente Emmen (met plancode: NL.IMRO.0114.2021035-B501) is tevens een beschrijving van de analyse voor de locatiekeuze opgenomen.

1.3.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1.4 Beschermden soorten

Das en Boom, een specialistisch onderzoeksbureau, heeft een dassenonderzoek uitgevoerd. De burcht is volgens het onderzoek ingetekend en heeft geleid tot een planaanpassing. Er wordt een kunstburcht aangelegd, die dient als tijdelijk alternatief voor de hoofdburcht. Dit is in lijn met de adviezen van Das en Boom. Hiermee is de verwachting dat het voornemen niet leidt tot het verdwijnen van de das uit het gebied. Het is aan de RVO is het om te beoordelen of de genomen en voorgestelde maatregelen afdoende zijn.

Ten aanzien van het weidevogelkerngebied geldt dat deze niet planologisch is vastgelegd in en/of nabij het plangebied. Reclamant geeft niet aan waar dit gebied zou liggen. Daarnaast gaat de zienswijze in op het open landschap dat wordt bebouwd ten behoeve van het

hoogspanningsstation. Dit is geen onderdeel van het bestemmingsplan in Coevorden. Hier wordt derhalve niet op ingegaan.

1.4.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1.5 Welzijn Vee

Het is onduidelijk welk vee reclamant in de weide heeft. Reclamant onderbouwt deze stelling niet. Er zijn geen aanwijzingen dat elektromagnetische velden een effect hebben op koeien, schapen en varkens.

1.5.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve is de tekst ten aanzien van het thema magneetvelden op enkele punten aangepast om deze navolgbaarder te maken.

1.6 Participatie

Reclamant verwijst naar het inpassingsplan dat van toepassing is op het hoogspanningsstation in de gemeente Emmen. Er zijn landschapsateliers gehouden. Daar heeft reclamant zijn inbreng kunnen geven. Uit de zienswijze blijkt niet duidelijk welke vragen volgens de reclamant onbeantwoord zijn gebleven en met welke aspecten reclamant niet akkoord is.

1.6.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1.7 Geluid

Het referentieniveau is een wettelijk instrument om de toelaatbaarheid van een nieuwe geluidbron te kunnen onderbouwen. Daarbij wordt rekening gehouden met alle drie de dagdelen: dag, avond en nacht, zoals verrekend in de etmaalwaarden of de Lden - waarden ('den' staat voor 'day, evening, night').

Het laagfrequente geluid is apart berekend en beoordeeld, en valt voor een standaard gevel binnen de Vercammencurve. Minimale gevelisolatie volgt uit normale bouwregelgeving zoals het Bouwbesluit. Gezien de berekende geluidniveaus en de constante aard ervan (geen piekgeluiden) is er geen aanleiding om problemen te verwachten. De werkelijk geproduceerde geluidemissies kunnen indien daar aanleiding voor bestaat via metingen worden geverifieerd.

Daarnaast geldt dat voor het geprojecteerde hoogspanningsstation richtafstanden worden gegeven afhankelijk van het opgestelde elektrische vermogen. Voorzien wordt dat de opstelling van transformatoren met een totaal buiten opgesteld, gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen meer dan 1000 MVA zal bedragen. Voor deze inrichting geldt een richtafstand van 500 meter bepaald door het milieuaspect geluid. Derhalve is een richtafstand tot 500 meter aangehouden. Er kan op basis van de richtafstanden van de VNG brochure worden geconcludeerd dat op basis van geluid een goed woon- en leefklimaat valt te garanderen. In paragraaf 4.3. (Bedrijven en milieuzonering) van de toelichting van het bestemmingsplan worden de aan te houden afstanden nader uitgelegd en wordt toegelicht waarom er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

1.7.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1.8 Stikstof

Ten tijde dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage lag heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan omtrent stikstofuitstoot. Reclamant verwijst naar uitspraak: Uitspraak 202107079/1/R4 - Raad van State. Deze uitspraak stelt dat de aanlegfase ook meegenomen moet worden in de stikstofdepositieberekeningen. De berekeningen uit het bestemmingsplan zijn uitgegaan van de aanlegfase. Hierbij is de stikstofemissie in de aanlegfase gedetailleerd in beeld gebracht en voor de gebruiksfase zijn conform het initiatief de volgende activiteiten in beeld gebracht: (1) maandelijks testen van de noodaggregaten (2) bezoek van een monteur i.v.m. onderhoud/calamiteiten. Hieruit blijkt dat er 0,00 mol/ha/per jaar stikstofdepositie plaatsvindt in Natura 2000-gebieden.

1.8.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan

1.9 Beheer landschap

Het beheer (en onderhoud) van het landschapsplan is door de gemeente Emmen afgestemd met TenneT en Enexis. In het bestemmingsplan (met plancode: NL.IMRO.0114.2021035-B501) is het landschapsplan opgenomen voor het groen, waaronder het Jakobskruiskruid. Dit ligt primair bij het bestemmingsplan in de gemeente Emmen t.a.v. het nieuwe hoogspanningsstation.

Vanaf de transformatoren wordt hemelwater geloosd vanuit een opvangbak onder de transformatoren. Het geloosde water moet voldoen aan de eisen zoals opgesteld in het Activiteitenbesluit. Elke transformator wordt op een olie-waterscheider aangesloten. Het scheidingsprincipe van de oliewaterscheider werkt op het verschil in dichtheid en heeft een eigen opslagput. Het schone, afgescheiden water uit deze put wordt leeggepompt naar open water. In het bestemmingsplan is voldoende ruimte opgenomen voor de benodigde watercompensatie. Daarnaast kan het hemelwater door een groot deel van het grondoppervlak van het station worden opgenomen, omdat hier sprake is van grasbeton bestrating. Het waterschap heeft zich over deze methode uitgesproken en akkoord bevonden. In gemeente Coevorden is dit overigens geen relevant aspect.

1.9.1 De ingediende reactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3 Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Ambtshalve is de tekst ten aanzien van het thema magneetvelden op enkele punten aangepast om deze navolgbaarder te maken.